

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

G.K.89
7/7/13

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 726

28 MAYIS 2009

Konu : Yazılı Soru Önergesi

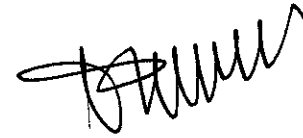
7081

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi :** a) T.B.M.M. Başkanlığı'nın 18.03.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/7113-12010/25491 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 20.03.2009 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-133-15/1190 sayılı yazısı.

Ankara Milletvekili Sayın Yılmaz ATEŞ'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığımca cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/7113 esas nolu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Enerji İşleri Genel Müdürlüğü, EÜAŞ Genel Müdürlüğü, TEDAŞ Genel Müdürlüğü, BOTAŞ Genel Müdürlüğü ve TEİAŞ Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

EK-1 Önerge Cevabı (5 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN YILMAZ ATEŞ'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/7113)

Sorular 1, 2:

Ankara'nın önemli organize sanayi bölgelerinden biri olan, Ortadoğu Sanayi ve Ticaret Merkezi (OSTİM) tarafından, sık sık yaşanan enerji kesintileri nedeniyle üretimde ortaya çıkan aksaklıkları gidermek için 2004 yılında elektrik üretim santrali hizmete alınmıştır.

Sanayicilere kesintisiz, kaliteli ve ucuz enerji sağlayabilmek amacıyla kurulan çevrim santrali doğalgazla çalışmakta, BOTAŞ Yapracık Ana Doğalgaz Boru Hattı ve Ostim arasına döşenen 24 kilometrelik boru hattı ile beslenmektedir. Konuyla ilgili olarak;

-Söz konusu santralde yıllık ne kadar elektrik üretilmektedir? Kaç aboneye elektrik sağlanmaktadır? Abonelerin sanayi, ticari, şantiye ve konut tüketimine göre dağılımı nedir? -2004-2009 yılları arasında abone sayısındaki değişim nedir? Sektörlere göre dağılımı nedir? Bu dönemde elektrik tüketim miktarındaki değişim ne olmuştur? Sektörlere göre dağılımı nedir?

Cevaplar 1, 2:

Ankara Organize Sanayi Bölgesi sistemin ana omurgası olan 400 kV gerilim seviyesindeki TEİAŞ Genel Müdürlüğüne bağlı Bağlum ve Sincan trafo merkezlerinden beslenmektedir. Trafo merkezinde bulunan bir özel sektör kuruluşu olan (EPDK'dan Üretim Lisanslı) Ayen Ostim Enerji Üretim A.Ş.'ne ait Ostim santrali 41 MW kurulu gücünde olup yılda 250 milyon kWh elektrik enerjisi üretmektedir. Ostim santrali ürettiği bu elektrik enerjisini sanayi, ticarethane ve meskenlere vermekle birlikte sistemimize de vermektedir. Ostim santralının organize sanayi bölgesinin enerji güvenliğine önemli oranda katkısı olmaktadır.

TEDAŞ Genel Müdürlüğünün 2004-2008 dönemi yıllık abone sayısı, abonelerin sektörel yıllık elektrik tüketim miktarları ve tüketilen yıllık elektrik enerjisinin yıl bazında genel toplamı ekte sunulmuştur.

Soru 3:

Elektrik tüketiminde, bir azalma var mıdır? Miktarı nedir? Bu azalmanın nedenleri ve sektörlere göre dağılımı nedir?

Cevap 3:

Birçok AB ve OECD ülkesinin üzerinde artan elektrik enerjisi talebimizin artış hızında, yaşanan mali kriz sebebiyle 2008 yılı ortalarından itibaren bir azalma meydana gelmiş, 2008 yılı son 3 ayında ise 2007 yılı aynı dönemine kıyasla aylık bazda ortalama % 4'lük bir düşüş meydana gelmiştir. Bu düşüş trendi 2009 yılında da devam etmekte olup, elektrik enerjisi tüketiminde ocak, şubat ve mart aylarında sırasıyla % 6,5, % 10 ve %2,8 civarında azalma yaşanmıştır. Tüketimdeki bu azalma trendinin bir süre daha devam edeceği öngörülmekte olup bu azalmanın başlıca sebebi, yaşanan kriz sebebiyle sanayi üretiminde yaşanan yavaşlamadır. Önümüzdeki dönemde sanayi üretiminin tekrar canlanmasıyla tüketimimizin geçmiş yıllardaki gibi artış trendine girmesi beklenmektedir.

Soru 4:

Doğalgaz fiyatlarında yaşanan artışın elektrik maliyetine ne olmuştur? Bu artış abonelere yansımaları ne olmuştur?

Cevap 4:

Elektrik üretiminde doğalgazın önemli bir paya sahip olmasından dolayı doğalgaz maliyetindeki değişim elektrik maliyetine de yansımaktadır. Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğünün (EÜAŞ) üretim maliyetini sadece doğalgaza yapılan zam değil ayrıca döviz kurlarındaki değişim, işçilik maliyetlerindeki artış gibi nedenler de etkilemektedir. EÜAŞ Genel Müdürlüğünün paçal üretim maliyeti hesaplandığında doğalgaz zammının üretim maliyetine etkisi aynı oranda olmayıp daha düşük oranda gerçekleşmektedir.

Enerji fiyatlarının belirlenmesi Maliyet Bazlı Fiyatlandırma Mekanizması kapsamında yapılmaktadır. "Enerji KİT'lerinin Uygulayacağı Maliyet Bazlı Fiyatlandırma Mekanizmasının Usul ve Esasları"nın kabulüne, 540 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci Maddesine göre YPK tarafından karar verilmiş ve Maliyet Bazlı Fiyatlandırma Mekanizması 01.07.2008 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Bu mekanizma ile ham madde kaynaklarındaki maliyet ve döviz kurlarındaki değişimlerin fiyatlara yansıtılması sağlanmaktadır. Maliyetlerde azalma olması halinde de bu durum geçerliliğini korumaktadır. Nitekim söz konusu mekanizma kapsamında 01 Şubat 2009 tarihinden itibaren doğalgaz fiyatında BOTAŞ Genel Müdürlüğü tarafından konutlara % 17 ve sanayiye % 18 oranında indirim yapılmıştır. Yine 01 Nisan 2009 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere elektrik fiyatında da indirim yapılmıştır.

Soru 5:

Yüksek enerji maliyetlerinin, özellikle uluslararası rekabet açısından yarattığı olumsuzlukları da dikkate alarak, enerji giderlerini düşürmeye dönük bir çalışma yapılacak mıdır?

Cevap 5:

Günümüzde gelişmekte olan ülkelerin enerji talebinin hızla artışı, dünya genelinde yeterli yatırımların yapılmamış olması ve yaşanan finansal koşullar küresel olarak enerji fiyatlarında bir artışa neden olmuştur. Bakanlığımca yürütülen çalışmalar sonucu, yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarımızın değerlendirilmesinde kaydedilecek aşama ile doğalgaz talep artış hızında orta vadede düşüş sağlanması hedeflenmektedir. Nitekim, Bakanlar Kurulu Kararıyla kabul edilen ve 28 Haziran 2008 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan "Orta Vadeli Program (2009-2011)" da "*ithal bir kaynak olan doğalgaza aşırı bağımlılığı azaltmak üzere yerli ve yenilenebilir kaynakların elektrik enerjisi üretimi amaçlı kullanımına hız verileceği*" ifadesi yer almaktadır.

Bu kapsamda Bakanlığımca yürütülen çalışmalarda yerli kaynaklara, bilhassa yerli kömür kaynaklarına daha fazla önem verilmesi, yeni üretim tesis ve yatırımlarının özel sektör aracılığı ile yapılması teşvik edilmekte ve desteklenmektedir. Bu bağlamda yapılan 5710 sayılı kanuni düzenleme ile EÜAŞ uhdesinde bulunan kömür sahalarına termik santral kurulması amacıyla özel sektör yatırımcıları teşvik edilmektedir. Yerli kömür kaynaklarının ekonomiye kazandırılması amacıyla TKİ Genel Müdürlüğü uhdesinde bulunan kömür sahalarının santral yapma koşuluyla özel sektöre devredilmesine yönelik çalışmalar kapsamında toplam 1685 MW kurulu gücünde termik santral kurmak üzere 6 adet saha rödovans modeli ile özel sektörün kullanımına açılmıştır. Zonguldak havzasında da kamunun elindeki kömür sahaları, rödovansla özel sektör işletmeciliğine açılmaktadır. Diğer taraftan Bakanlığım bünyesinde linyit rezervlerimizin enerji üretiminde daha etkin olarak

kullanılmasının sağlanması ve mevcut durumun ortaya konulması amacıyla çalışmalar yapılmış ve bu çalışmalar ile mevcut termik santrallerin durumu, ömürleri, bundan sonra kullanılacak kömür miktarları dikkate alınarak ilave termik santral yapılabilecek linyit sahalarının tespiti yapılması ve yeni linyit kömürlü termik santrallerin kurulması imkanlarına ilişkin çalışmalar sürdürülmektedir.

Yenilenebilir kaynaklarımızın etkin kullanımını sağlamak için 5346 sayılı “Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun” (YEK) çıkartılmıştır. Bu Kanun ile Yenilenebilir enerji kaynaklarının diğer kaynaklar ile rekabet etmesine olanak verecek fiyat, alım garantisi ve arazi temininde kolaylıklar getirilmiştir. Yenilenebilir enerji kaynaklarının özellikle güneş enerjisinin de elektrik üretiminde kullanımını arttırmak maksadıyla 5346 sayılı Kanunda değişiklik yapılması çalışmaları da Bakanlığınca yürütülmektedir.

Enerji talebinin karşılanmasında ithalat bağımlılığının azaltılması kapsamında, petrol, doğalgaz ve kömür arama ve üretim faaliyetlerine de önem ve öncelik verilmiştir. 2002-2007 döneminde TPAO’nun arama ve üretim bütçesi yedi kat artmıştır. Bu değer 2008 yılı itibariyle 1 milyar ABD Doları seviyesine yükselmiştir. Bugün itibariyle TPAO gerek yurtiçinde ve gerekse yurtdışında çalışmalarını sürdürmektedir. Kömür aramalarına da ağırlık verilerek Kömür aramalarında sondaj miktarı son beş yılda beş kat artmış, aramaların sonucunda 8,1 milyar ton olan mevcut rezerve ilaveten 2,3 milyar ton yeni kömür rezervi ortaya çıkartılmıştır.

Enerji talebinin karşılanmasına ilişkin uzun vadeli plan çalışmalarımızda, Cumhuriyetimizin yüzüncü yılı olan 2023 yılında yerli kömür ve hidrolik kaynaklarımızın tamamının, yenilenebilir kaynakların ise azami ölçüde kullanılması, enerji arzında çeşitlendirmenin artırılması ve nükleer enerjinin 2020 yılına kadar olan dönemde elektrik üretim kompozisyonuna dahil edilmesi, böylelikle ithalat bağımlılığının ve ithalat faturasının azaltılması hedeflenmiştir. Bu hedeflere ulaşmak ve ayrıca enerji sektöründe düzenlenmiş işleyen bir piyasa yapısını oluşturma açısından birbiri ardına kanunlar çıkarılmış ve Bakanlığınca gereken çalışmalar yapılmıştır.

Tüm bu çalışmalar doğrultusunda ülkemizin enerjide ithalata bağımlılığı azaltılarak yerli ve yenilenebilir kaynaklarımızın payının artırılması Bakanlığın politikaları arasında öncelikli olarak yerini almaktadır.

Soru 6:

Son yıllarda tırmanışa geçen ekonomik krizi ve dünya piyasalarını etkileyen olumsuzlukları da dikkate alarak, sanayimizin kalbi olan Organize Sanayi Bölgelerimize destek vermek için alınan önlemler nelerdir? Bu konuda ek önlemler düşünülmekte midir?

Cevap 6:

21.07.2005 tarih ve 25882 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5398 sayılı Kanunun 21 inci Maddesinin (g) bendi, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 2 inci maddesinin (g) bendi, 10.11.2008 tarih ve 27050 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5807 sayılı OSB Kanununda değişiklik yapılmasına dair Kanunun 1 inci maddesinin (c) bendi ve 29.12.2006 tarih ve 26391 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Organize Sanayi Bölgelerinin Elektrik Piyasası Faaliyetlerine İlişkin Yönetmelik gereği, TEDAŞ Genel Müdürlüğüne ait bölge içi dağıtım şebekesi ve besleme hatlarının mülkiyeti, işletme-bakımı ile enerji satış hakkı OSB’lere bırakılmıştır. Söz konusu kanun maddelerine

İlişkin uygulamalar Elektrik Dağıtım Şirketlerince başlatılmış olup OSB'ler tarafından müracaat edilmesi halinde devir protokolleri düzenlenmektedir. Bu uygulamalar neticesinde Organize Sanayi Bölgelerinin tarife avantajlarından yararlanmaları mümkün olacaktır. Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürlüğü tarafından sanayi abone grubuna hafta sonları gece tarifesini uygulanmasına ilişkin çalışmalar yapılmaktadır.

5084 sayılı "Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" halen yürürlükte bulunmaktadır. Bu kanunun amacı bazı illerde vergi ve sigorta primi teşvikleri uygulamak, enerji desteği sağlamak ve yatırımlara bedelsiz arsa ve arazi temin etmek suretiyle yatırımları ve istihdam imkânlarını artırmaktır. 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının "Tüketicilerin Desteklenmesi" başlıklı (c) bendinde ise *"Belirli bölgelere ve/veya belirli amaçlara yönelik olarak tüketicilerin desteklenmesi amacıyla sübvansiyon yapılması gerektiğinde, bu sübvansiyon fiyatlara müdahale edilmeksizin, miktarı ile esas ve usulleri Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenmek üzere söz konusu tüketicilere geri ödeme şeklinde yapılır."* ifadesi yer almaktadır.

TEDAŞ - ABONE TİPİ	2004	2005	2006	2007	2008
	TÜKETİM (kWh)	TÜKETİM (kWh)	TÜKETİM (kWh)	TÜKETİM (kWh)	TÜKETİM (kWh)
SANAYİ	22.847.051.401	25.426.813.369	31.547.546.552	43.440.527.774	46.146.912.753
TİCARETHANE	14.638.462.783	16.536.223.109	18.933.048.120	21.054.338.240	21.980.448.477
TARIMSAL SULAMA	3.215.824.261	3.106.014.422	3.341.909.976	3.987.409.624	4.522.564.297
İÇME-KULLANMA SUYU	686.872.546	729.437.573	1.414.653.198	1.461.415.899	1.289.303.682
ŞANTIYE VE GEÇİCİ ABONE	1.354.935.821	1.701.963.922	2.232.252.491	2.980.190.290	3.516.962.982
HAYIR KURUMLARI	540.974.186	452.458.872	662.174.821	826.305.962	770.388.255
MESKENLER	26.086.395.155	29.254.788.069	33.015.835.718	35.377.541.128	37.450.439.091
RESMİ DAİRE	3.753.644.788	4.393.480.986	4.810.456.260	5.216.128.706	5.813.735.748
KİTLER	1.802.216.559	1.567.157.416	1.711.635.424	1.568.550.075	1.488.011.247
BELEDİYELER	2.671.976.225	2.820.751.431	2.328.066.246	2.452.387.620	2.775.903.822
ARITMA TESİS.	174.979.895	175.838.228	197.961.369	97.772.718	105.298.579
ARK OCAKLAR	2.307.675.648	1.859.934.703	1.982.279.789	2.534.053.876	3.265.912.620
İÇ TÜKETİM	89.524.136	101.305.404	74.663.528	94.482.860	72.170.163
OTOP. ve GÖREVLİ ŞİRKETLER	171.072.145	139.837.419	255.313.194	275.845.164	255.088.765
BELEDİYE AYDINLATMA	2.454.103.071	2.530.629.443	2.646.905.244	2.677.129.446	2.841.772.905
İBADETHANE AYDINLATMA	205.548.414	178.203.473	249.640.388	163.432.683	155.455.120
ÖZEL İDARE AYDINLATMA	587.080.597	587.163.964	504.138.495	653.421.694	940.957.275
DİĞER	1.291.416.926	932.745.888	887.064.909	757.627.443	968.513.462
TEDAŞ - TOPLAM TÜKETİM	84.879.754.558	92.494.747.691	106.795.545.723	125.618.561.205	134.359.839.244
TEDAŞ-ABONE SAYISI	27.271.133	27.938.520	29.148.367	29.479.211	29.011.891